

Szerkesztőség:
Kazinczy-utca 1.
sz. l. em. (Király-
utca sarkán).

Kiadóhivatás:
Wolf M. könyv- és
papírkereskedés-
ben, Király-utca,
Hattyu-épület.

Megjelenik vasár-
nap kivételével
mindmáig este 5
orakor.

PÉCSI ÚJSÁG

(„PÉCS”)
POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
Helyben:
Egész évre. 10.—
Egy hónapra. 1.—
Videken:
Egész évre. 12.—
Egy hónapra. 1.20

Egyes szám ára
Pécsen 4 kr., vi-
deken 5 kr.

Egyes számok
kapitokot minden
lapelárusítónál.

Pécs, 1894.

Kedd, június 5.

131. (1194.) szám.

A kulisszák mögül.

Budapest, június 3.

Sok érdekes dolgot hallottam feltétlenül hiteles forrásból a mai kormányválság előzményeiről. A Wekerle-kormány most épen *harmadszor* ajánlotta fel lemondását a királynak az egyházpolitikai program miatt. Első ízben felajánlotta június hó végén, midőn a delegáció tárgyalásait befejezte. Ekkor Wekerle Sándor miniszterelnök a király előtt a következő nyilatkozatot tette, melyet ha szó szerint nem is, de lényegében mindenestre híven adunk vissza. Forrásszerint így hangzik: Felséges Uram! Mindenfelől hallom és tekintélyes hazai és külföldi lapokban olvasom, hogy Felséged személyes érzelmeivel és politikai intencióival nincs harmóniában a kormány egyházpolitikai programja. Nem volt még eddig alkalmam meggyőződni eme szelvényben terjesztett hír valóságáról. Felséged iránti hódolatteljes ragaszkodásom azt parancsolja, hogy Felségedet az események későbbi folyamán ne állítam esetleg kellemetlen alternatíva elé. Ezért most vagyok bátor felvetni a bizalmi kérdést, midőn az új kormány megalakítására idő és mód van, amennyiben hat hónapra van költségtetés és meg van szavazva a közösfügi előirányzat a delegációban. Következik a nyári szünet, mely nagyon alkalmas arra, hogy az új kormány megalakuljon. Esetleg ha többségre nem számíthat, a képviselőházat feloszlathatja és ideje marad az alkotmány értelmében az új választások keresztül vitelére. Most méltóztassék tehát elhatározni, hogy a kormány betervezhető-e a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslatot, mely készen van. Előzőleg Felségedhez előzetes jóváhagyás végett és aztán a képviselőházhoz tárgyalás végett. Különbön a kormány beadja tisztelettel a lemondását.”

A király erre az előterjesztésre azzal válaszolt, hogy elfogadta a kormány javaslatát, hogy előzőleg hozzá, majd a képviselőházhoz beterveztesse. Ismeretes, hogy júlistól fogva decemberig a királyi kabinet-irodában fektették a házassági javaslatot, melyre névbe a király a hercegprímás, a nagyváradi püspök és több jogász véleményét kikérte, végül a király előkérte alatt, tavaly novemberben

tartott miniszteri tanácskozáson döntötték el azt a kérdést, hogy a javaslat beterveztesse-e a képviselőházhoz. Ezen a miniszteri tanácskozáson vetette fel Wekerle újból a kérdést. Ugyanis a király ennek a miniszteri tanácsnak jegyzőkönyvébe azt a passzust vetette fel, hogy a király megtartván az alkotmányos formákat, megengedi, hogy a javaslat alkotmányos tárgyalás végett beterveztesse a képviselőházhoz, de ő felsége nem zárkozhatik el azon *aggályok* kifejezése elől, a melyeket ezen házassági javaslat gyakorlati kivitele tekintetében táplál. Ezen aggályait ő felsége a miniszteri tanács jegyzőkönyvében is kifejezi.

Erre Wekerle Sándor újból bejelentette lemondását és kijelentette, hogy csak abban az esetben marad meg továbbra is a kormányban, ha ő felsége ezen aggályos passzust a jegyzőkönyvből kitörölteti s helyette azt véte fel, hogy a javaslatot politikai okokból a maga részéről is szükségesnek tartja. A király azonban ezt nem fogadta el, hanem unyit megengedett, hogy az „aggályos passzus” a miniszteri tanács jegyzőkönyvéből kitöröltessék. Erre a kormány beadta a házassági javaslatot, melynek sorsa ismeretes.

A mostani válság a főrendiház szavazata után állott elő, midőn Wekerle Sándor garanciákat keresett a második szavazásra. Ezt azonban nem kapván meg, beadta lemondását. De annyira nem voltak elkészülve a kormány tagjai a lemondás elfogadására, hogy p. o. *Lukács Béla kereskedelmi miniszter az esti lapokból értesült, hogy a kormány megbukott* és Khuen-Hedervary gróf vállalkozott a kabinet-alakításra, mely pedig a szabadalvupárttal nem fog menni. Allítólag most az ellenzékkel kísérli meg a koalíciót és esetleg a ház felosztásával akar többséget szerezni. Ha ugyan tud. A helyzetet sokan komikusnak, legtöbben azonban aggasztónak tartják, abban az értelemben, hogy gyökeres átalakulások vannak készülöben úgy a bel, mint a külpolitika terén. Majd holnap elvlik, mikor a király Budapestre jön.

Della.

A Wekerle-párt.

A szabadalvupárt klubjában nagy csemény tanui voltak a megjelent országgyűlési képviselők szombat este. A szabadalvupárt, melynek Deák után mindig csak a kormányon lévő miniszterelnök volt a vezére, lelkesedéssel, tüntetőleg, egyhangulag Wekerle Sándort kiáltotta ki vezéréül. A nemzeti pártra keresztelt Apponyi-pártnak megszületett az ellenpártja, mely immár megszűnt kormánypárt lenni, hanem a szabadalvú eszmék megvalósítását tűzve ki földadataul, önként választotta meg vezéréül, Wekerle Sándort, kihez való törhetetlen ragaszkodásának fényes és lélekemelő bizonyosságát adta. A „Pécsi Újság” is megszűnt kormánypárti lap lenni, hozzáálltunk mi is e lelkes, céltudatos párthoz, melyvel el kell, hogy nemuljon a haszonlesés, az önző politika vádjá, mely párttól mindenkinek el kell ismernie, hogy elveinek tisztaságában és vezére iránti szeretetében bírja létalapját, mely szeretet és ragaszkodás rajongásra fokozódott abban a pillanatban, mikor Wekerle, — mint volt miniszterelnök tért vissza Bécsből.

Milyen körülményekkel, mily ellentétkekkel fogja magát ez új, megújított, a lelkesedés gyújtó tűzével bíró párt szemben találni, még nem tudni. A szabadalvupárt kebeléből, de nem a párt kifolyásaként kirendelt Khuen-Hedervary gróf egy kellemetlen emlékek gazdagabbán tér vissza Zágrábba, báni székbe. — Ő nem kereste a reá ruházott megbízatást, melynek a király parancsoló szavára tett eleget és rokonszenves egyéniségben esorba a történetek által nem esett. Megbízatása azonban oly szép, oly dicső napot eredményezett, mely mindig büszkeséggel tölthet majd el bennünket, mert egy csapással szétfoszlott a vad, a rágalom, a gyanúsítás, melyvel az ellenzék a szabadalvú pártot illette, mely most kiárad a célt, a szent célt tekintve minden más tekintettel, még a korona öhajával is szembe szállt. Összetartásával lehetőlegm téve a szabadalvú eszméknek teljes diadalát okoztatót bármily törekvést. A Wekerle-párt résen van. Eber őrt áll a nemzeti törekvések fölött. A magyar nemzet színe-java örömmel fog ezen párthoz csatlakozni.

A parlamentárizmus diadala.

A magyar közelet osztatlanul azon hatalmas tünetés befolyása alatt áll, melylyel a szabadelvű párt szombati értekezletében a Bécshől megjött és elbocsátásáról beszámoló Wekerle Sándor miniszterelnök és társai mellett állagoltak.

Az ezemenyelt már pénteken, midőn a főváros lakossága az elbocsátott miniszterelnököt a hódolatnak Magyarországon eddig hallatlan méreteivel fogadta, előre vetettek árnyékait. A korona által eljuttatott politikát a nép fölmagasztalta és maga ezen egyetlen körülménye elég annak bizonyítékára, hogy a korona ténye nem áll összhangban a nép fölfogásával. Ismerve azonban neptünk lojalitását, ketségetlen hogy a főváros népe hódolatának és szeretetének nyilvánításával nem a korona eljárása ellen akart tüntetni, hanem csak becsületlenek akart kiféjeztetni azt az ország első polgára iránt, ki népe akaratát egy ország föhatalmának föloldozása áran is bátran sorompóba állt.

A nép után szombaton a nemzet többségét képviselő szabadelvű párt, maga a magyar nemzet nyilatkozott meg és a megnyilatkozása még inkább megerősíti e lemondott Wekerle-kormány tagjainak aláspontját, melyhez ragaszkodást a párt egy szívvel lélekkel újra kijelenté, kijelenté egyuttal a párt sajnálkozásait a lemondás fölött, haletet a lemondásért és kerve, hogy a párt vezetletét tovább is tartsiak meg, mely vezetést az illetők nyomban el is fogadták, igaz: nem annyira személyi szempontokból, mint inkább a párt elveinek megvalósítása céljából.

E történelmi nevezetesség állásfoglalásával a szabadelvű pártnak ma teljesen megilusultnak tekinthető volt a kormányalkitással megbízott Khuen-Hedervary graf horvát bán megbízatása és ha e sikertelenség okát kutajuk, azt *mindnek nem tulajdoníthatjuk, mint hogy a jelenlegi kormányválság úgy keletkezésben, mint lefolyásában, valamint megoldási eszközében imparlamentaris és a szabadelvű párt, mely a parlamentárizmust, Magyarországon, sajnos, egymaga képviseli, áruást követne el a nemzet ellen, ha ez imparlamentaris törekvésekkel a leghatározottabban szembe nem szállna.*

De epea a parlamentárizmus nagy, és alkotmányos országban kotező elvnek figyelembe nem vétele bizonyítja, mily idegen és nemzetünk irant ellenséges befolyások jutottak érvényre a királyi udvarban. Mindig tudtuk, hogy ily befolyások azra az akarat ott megvan, de soha sem hittük, hogy valaha érvényesüljenek. A hitetlen ime megtörtént. Az ország sorsa a nemzet alkotmányos többségének érs kezébe kivetetett és a politikai gyűlölet és rövidlátóság kényének dobott oda szakmányul.

Vajon akadhat-e magyar, ki eszköz adja magát ily celokra?

Egyesüljünk mindannyian a parlamentárizmus megvédelmezésére!

HIRROVATUNK.

Pécs, június 4.

— **Wekerle-tüntetés Pécsett.** Tegnap este a Bedő kávéházban szümitig megtöltött közönség kis Wekerle-tüntetés rendezott. A cégnybanda az ismert Wekerle-induló játszóta és ezen a közönség annyira fölbuzdult, hogy tapsviharba, éljenzsebe tört ki és háromszor ismételtette meg az odlig figyelembe sem vett indulót. Az „Eljen Wekerle” kiáltásokba az után is nagyobb közönség verődött össze, mely hozzájárult a tüntetéshez. Mikor azután vége volt a tapsnak éljenzések jól érezté magát a közönség azon tudatban, hogy szintén, ha mindjárt keveset is, tüntethetett.

— **A pécsi athleta-klub tavaszi versenye.** Athletik tornap tartották ma a Tetyén tavaszi házi versenyeiket, mely nagyszámú és előkelő közönség előtt folyt le. Tekintve azt a rövid időt, mely a tagoknak a trenirozásra rendelkezésükre állott, az eredmény igen fényes volt. A versenybírák a következők voltak: *Egry Béla dr., Nagy Géza dr., Szilasi Zs. dr. Liszbay B. és Tais J.* 4 óraker kezdődött a verseny sikfutással, a résztvevők két csoportban futottak, az első csoportban elsőnek ifj. Eötvös Gusztáv érkezett be 21 és fél másodperc alatt futván meg a 150 méter nagyságú körpályát, másodiknak Angster Emil 22 és fél másodperc alatt. A második csoportban első Lítke József volt 21 másodperc alatt, második Fabry Gyula 22 másodperc alatt. A döntő futás elől Gerentser László, Günsberger Ottó és Angster Emil a rudgerásban versenyeztek. Legmagasabban Gerentser László (250 cm.) ugrott. A sikfutás döntő versenyeiben Lítke 21, Eötvös 21 és fél Fabry 22 másodperc alatt futott meg. A verseny harmadik pontja gerelydobás volt, Bodó Aladár dr. 9, Eötvös Gusztáv 8 méternélről talalta el a föllíllított duet. A távol ugrásban Gerentser László 520, Lajpczig József 490 cm. távolugot ugrott szabályosan keresztül. Súlydobás 9 és fél kilós vasgolyókkal. Lítke József 410 cm. Zsille Ferenc 400 cm. magásra dobta a súlyt. A súlydobás utá: a gátverseny következett, melyben a döntő futás szerint Gerentser László elsőnek (22 és fél), Lajpczig József másodiknak (25), Lítke József harmadiknak következett be. A súly emelésnél az 50 kilogrammos súlyt Zsille Ferenc 14-szer, Floris Endre 9-szer emelte föl. Lassu kerekpár versenyben Notter Jenő jött be legkésőbb. Magas ugrásban Dömel Anzelm 155 cm. magásra első, Gerentser László második volt. A verseny legszebb pontja a colon vivas volt, katonas leptekek jöttek ki a versenyzők a porondra s a közönségnek, majd ellenfeleiknek tisztelegve, elkezdődött a gyakorlat egyöntetű s szép mozdulatokkal. Legszebben Gerentser László és Fonó Jenő vivtak. A versenyek után a díjkiosztás következett. Az élnek szép beszédben köszönte meg a tagoknak faradozásukat, buzdította a jövőre őket s elismerést fejezte ki Heinesz Károly a club alelnökének, kit az elert szép sikerből az orozlanrész illet. A díjakat a következők nyertek. Sikfutás: *Lítke* (kis ezüst), *Eötvös* (nagy bronz), *Fabry* (kis bronz). Rudgeras: *Gerentser* (n. br.), *Gerety* dobás: *Bodó Aladár dr.* (n. br.), *Eötvös* (k. br.), *Távugrás: Gerentser* (k. e.), *Lajpczig* (n. br.), *Súlydobás: Lítke* (n. br.), *Zsille* (k. br.). Gát verseny: *Gerentser* (k. e.) és élnöki tiszteletdíj, *Lajpczig* (n. br.), *Lítke* (k. br.). Súly emelés: *Zsille* (n. br.) Lassu kerekpár verseny: *Notter* (k. br.) Magas ugrás: *Dömel* (n. br.), *Gerentser* (k. br.). Colon vivas: *Gerentser* László (n. br.) és ügyezsi tiszteletdíj, *Fonó* (k. br.) A vigasz verseny nevezők hiányában elmaradt. A program utolsó pontját, a táncot a szakadó eső megrontotta ugyan, de mikor az idő kitértül, megis megtartották, csakahogy zárt helyiségben. Mi pedig azokkal a meggyőződéssel távoztunk a versenyterrel, hogy városunk athletikája is fejlett s csak elismeréssel adozhatunk azoknak, kik fejlesztésért fáradoznak a P. A. C.-nak.

— **Vasárnapi eső.** Sok mindent elrontanak a vasárnapi esők, melyek szokatlan pontossággal következnek be. Tegnap délután is több helyen tartottak ünnepélyeket, így a Tetyén az athleták, az úszógyógyertben a pécsi hadastán-egylet; daeára a fenyegető veszélynek, a közönség nem riadt vissza, a szőlőhegyek is nagy számban kereste föl, de 7 óra táján neki indult zivatar, a villám és mennydörgés mozgósította a nagyszámú közönséget,

mely már az első esőcseppeknél rohanna sietett hazafelé. Vége szakadt minden mulatózásnak, pedig nem telt bele fél óra és ismét kiderült az ég, de ekkor a menekülők már otthon nagy biztos oltalomban voltak.

— **Kinevezés.** *Lösch* Antal kir. járásbírósi aljegyzőt az igazságügyminiszter a szabadkai kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— **A „Pécsi Kerekpár-Egyesület”** a következő kirándulásokat rendezi: június hóban: 10-én (vasárnap) délután fél 1 óraker Harkány és vissza. 17-én (vasárnap) reggel 5 óraker Eszékre, d. é. 2 óraker vissza. Délután fél 2 óraker Sásd és vissza. 24-én (vasárnap) délután fél 2 óraker Szigetvár és vissza. 29-én (péntek) reggel 6 óraker Harkányon keresztül Vaiszó, Baksa, Göröcsöny, Pécs. Délután fél 2 óraker Göröcsöny és vissza. Július 1-én délután fél 2 óraker Mohács és vissza.

— **Kozma Sándor kir. főügyész** pénteken és szombaton Szegzárdon vizsgálta az ottani ügyészséget és onnét tegnap Pécsre kellett volna érkeznie. A politikai események azonban Budapestre szöflították, amiért is idejövételét néhány napra elhalasztotta.

— **Évzáró díszgyűlés.** A pécsi kereskedelmi közép-tanoda önképző-köre tegnap reggel tartotta évzáró gyűlését. A gyűlést az egész tanári kar jelen volt. Paladyját nyert *Nozák József* III. oszt. tanulónk „Miramir hangulat” című elbeszélése (1 arany) és a „Kereskedelem” című értekezése (4 korona). A verseny szavalásánál a következők nyertek: *Farkas Károly* „Gedő váj asszonyt” szavalta, *Kiss József* fel; *Rózenfeld Mór*: „Rab asszony”-t, *Kiss J.-t*; *Reichner Ottó*: „Karácseny éj-t”, *Kisfaludy Károlyt*; *Gluek Ferenc*: „Koldus ének”-et, *Arany Jánosot*; *Nagy Akos*: „A gölyöhöz”-t, *Tópa Mihályt*; *Kálmán Ferenc*, *Pörgecs Jenő*, *Wolf Jenő* és *Krausz Mór* az „Apostol” egyes részleteit szavalták; végül *Vogel Jenő*, *Gabányi „Ongyilkos”* című új monológiát adta elő. A szavalkók részben díjakat részben díszeteket nyertek.

— **Kilátótorony Pécselt.** Emleltettük már, hogy a Meesek-egyesület kilátótorony építését vette tervébe, melyből a város egész fekvése áttekinthető legyen. E tárgyban az egyesület már be is terjesztette kérvényét a város tanácsához engedélyért, melynek sürgősségét bőven okadatorolja azon körülmény, hogy a kilátótoronynak a természetűdősök vándorgyűléseire készen kell lennie. A torony a Misina-hegy tetejére tervezetik és két-szögletlen, hogy ahöz a város tanácsa hamarosan megadja az engedélyt. Az oly sok oldalról igénybe vett Meesek-egyesület áldozatkészségét, melylyel ily költséges alkotásokat létesít a város javára, a legnagyobb elismeréssel emleltjük, amely elismerés a legkésőbbben nyilatkozik meg azon pártalásban, melylyel polgárságunk e derék egyetlet mindinkább fokozódó mértékben karolja föl.

— **A „Magyar Allam” ellen.** A liberálisok nagyon haraguznak most a Wekerle bukása fölött újjonó „Magyar Allam”-ra. A pécsi nemzeti kaszinó panaszkönyvébe tegnap a kaszinónak egyik előkelő tagja panaszt tett le, miért járatta a nemzeti kaszinó ezt a lapot, mi csak azon esetben indokolható, ha a „Magyar Allam” az *elclapok* közé sorotatik föl. Ellenkező esetben az előfizetés megújítása mellőzendő. Így szól a panasz! Minthogy azonban alig szenved kétséget, hogy a kaszinónak olyan tagjai is vannak, kik a liberálisok lapját a saját egyéni meggyőződésükből egész komolyan veszik és azt nélkülözni sem tudnák, eszerint a kaszinó választmánya ezen panasznak nem fog eleget tehetni.

— **Segélyezések.** A múlt évi augusztus 11-én kiontított árvíz a sárosmezei gazdáknak kerek egy millió kárt okozott. Az árvízkiárusultak felszélyezésére akkor országszerte megindult a gyűjtés. Baranya megye gyűjtőiben a siklósi, szőlősi, szőlősi járási és Mohács nagyközségi adoztak, mint a most beérkezett gyűjtőivek mutatják, összesen 48 frt 54 krt. A pénz a károsultakhoz fogják juttatni. — A vallás és közoktatásügyi magy. kir. miniszter Gokjovics István görög-keleti létkészlet hatvan frt-ét segélyben részesítette.

— **Engedélyezett országos vásár.** A kereskedelemügyi magyar kir. miniszter Bakonya községnek régi engedélye alapján megengedte, hogy minden évben június 10-én és szeptember 29-én országos vásárt tartson.

— **Horváth Kokán József föltmentve.** Pécsért a fővárosi rendőrség pénzhamisítás gyanúja miatt annak idején letartóztatta Horváth József gazdag földbirtokos akit a már előbb ellogott Csapó József pénzhamisító vádolt azzal, hogy a néla talált szaszakot együtt fabrikálták. A vádlottaknál már egy egész banda ülő a vádlottak padján, kik közül a budapesti törvényszék Horváthot és Csapót ket-ket csi, Nagy Györgyöt, Horváth Istvánt és Takács Istvánt pedig 3–3 hónapi fogházra ítélte, míg a többi vádlottakat föltmentette. Az elítelt Horváth képviselőben Fried Vilmos dr. felelvezett a kir. táblára, melynek ítéletét ma hirdették ki. E szerint a *masod bíróság Horváthot teljesen föltmentette* a vád alól, egyebekben azonban helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

— **Csőkkenik a választók száma.** A mohácsi választókörületben az 1895. évi választók névjegyzékébe 3544 választót vettek föl. A múlt évi választók száma 3555-öt tett ki; a választók száma tehát, mint esaknem az egész megye területén megeskükkent, amennyiben 1895-ben 11 polgárral kevesebb bír választási joggal, mint a jelen évben.

— **Válságos idők.** Soha kormányváltás ilyen fölfordulást nem okozott, mint a Wekerle-kabinet lépése. Tiszta tizenöt évi miniszterelnökségének végzakadtvál a jőzan emberek józan politikát követelnek, a beruggtak ezzel ellenkezett, de politizál valamennyi. Jaj, a kit sorsa az újságrírás terére vitt! Allandó ostrom alatt áll, még ha a szerkesztői üzenetek rovatvezetője legyen is. Mi hir Wekerléről? Igaz, hogy Kúnen-Héldváry első programmója a papi javak elkobzása? Tény az, hogy az egész lelépett kabinet a luteránus litre tért át? Az ember — ha kormánypartú újságríró is — nem győz elég ellenzéki szavazatot bömölni a kérdézősködők fölé. Az emberek igazgatósságukban nem tudják megvárni az újságok megjelenését, mind szóbeli értesítést kíván. Pécsi ember fővárosi újságíró már három napja, hogy kezébe se vett. Minek? Mikor azok még a fölött kombináltak, hogy lesz-e válság, vagy sem, akkor itt már a Pécsi Ujság táviratai után attól fáj a feje mindenkinek, hogy visszakerül-e újra Wekerle a kabinet élére? Legföljebb a részletek miatt nézett bele az újságolvasó világ a budapesti lapokba. A Pécsi Ujság szerkesztősége válságos tudakozódó intézettel lett megint. Most még keresetebb, mint a Kossuth-gyásznapok alatt, pedig akkor se tartotta ki egy-egy szerkesztőségi inspekciós tovább egy napnál. Most a politikusok szíretje

van itt a szerkesztőségben. Ők, akik szélésend idején mogorva képpel járnak föl s alá s lármáznak, ha a riporterek nem hordanak össze elég „Talált legyőző-t, „Három fülü borju-t”, „Repedező kemény-t”, vagy kifejezték a szabók szakgyéletének alakuló közgyűléséről szóló referátját, — most tüzben égő szemekkel szűrják keresztül a szegény riportert, ha csak egy „Véres verekedés-t” is meg mer közekeztetni. — Meghaltak? — Kérdi kieszilyő szájesempitessel a felelős. — „Nem, kérem.” — Rehegi szegyenkezoze a riportert. — „No hát akkor mit hozakodik elő ilyesmikkel?” — Soha jobb napjait ninesenek a szépirodalmi rovatvezetőnek, meg az újdonságríróknak, mint ilyen zavaros, válságos időben. Elírják előltük a lapot a szerkesztőség politikussai.

— **Szegénysorsu tanuló segélyezése.** A következő sorok fölvetőlere kértünk föl: Múlt év december havában egy szegénysorsu tanuló segélyezésére a következő urak adakoztak: Schwabach Zsigmond 3 frt, Engel Mihály 10 frt, Krausz Simon 2 frt, Marton Miksa 1 frt, Spitzer Benő 2 frt, Neubauer Adolf 3 frt, Ullmann Károly 5 frt, Oblath A. 5 frt, Justus Miksa 5 frt, dr. Wallerstein Bódog 2 frt, Wertheimer Jakab 5 frt, Glasz Hermann 2 frt, Blauhorn Izidor 1 frt, Deutsch Adám 2 frt, Reich Mór 2 frt, Horrich János 1 frt, összesen 51 frt. Ez összegből a következő kiadások fedeztem: lakásbér 29 frt, öltöz 12 frt, papír- és könyvek 7 frt 78 krt., apróbb kiadás 2 frt 22 krt., összesen 51 frt. Kedves kölességemnek tartom ez uton is legforróbb köszönetemet kifejezni a fölsozlott nagylelkű adakozó uraknak, a kiknek áldozatkészsége által sikerült egy szegény, de tehetséges tanulónak oly mérvű segítséget nyújtani, hogy az tanulmányait akadály nélkül folytathassa. Pécs, június 4. Szirtes Ignác, főreliskolai tanár.

— **Vásártereink rendezése tárgyában** a főispán ismételtén ártir a város hatóságához. E rendezést leginkább az állategészségügyi törvény követeli meg. A törvény ily irányu rendelkezéseinek fogantatásait nagyon megnehezíti azon körülmény, hogy egy a szigeti, mint a budai külvárosi vásárterek katonai gyakorlatlerekül használtak. Egyebekben az állategészségügyi követelményeknek a városi rendőrkapitányi hivatal mindenkor a legnagyobb gondossággal és körültekintéssel tesz eleget és épen ezért a város tanácsa azon véleményben van, hogy vásártereink sürgetett berendezése az említett katonai okból egyeztetni lehetetlen, másrészt fölösleges is, a mit bizonyára az illető kormányhatóság is be fog látni.

— **Veszett fejszének a nyele.** Ismeretes, hogy a regále megváltás mily tetemes veszteséget járt városunkra. Ezt a veszteséget akarta pótolni a törvényhozás, minden a tiszta jövedelmi többlettől, bizonyos százalékos részesedést biztosított a városoknak. Az elmúlt évben a jövedelmi többlet 44,959 frt 48 krt. volt (151 ezer 602 frt 50 krt. előir bevetel mellett) és e jövedelmi többlettől a várost megillető 30 százalékos részesedés 13,487 frt 84 krt.

— **Gondatlan anya.** Dárdárú irjak lapunknak: *Folk* Péterné ilocska lakos t. hó 1-en reggel 8 hónapos kis fiát otthon a bőlesőbe felejtette s midőn mellje me gszek tett — hazuról távozott. Dél felé hazajőven, a gyermek keresztben fekdtt a bőlesőben, feje és felső teste a bőleső s a szék között, a szék alatt függőlegesen lefele lógott s a szegény gyermek halva volt. Az orvosi vélemény szerint a gyermek halálát a hosszan tartó függőleges helyzet folytan bekövetkezett fulladás vagy agyverőmlés okozta.

— **Elvert kocsmáros.** Mayer János 18 év óta viseli Szent-Kut községnek bírói gondját. Fia a kocsmárossággal jövedelmét

keresetforrásának szentelte életét, és ha a kocsmári vendégek száma nagyobb a rendesenél, bíró urna fiának segítségére siet. Szombaton is többet mulattak a kocsmában, mikor a vendégek arra a kellemetlen tapasztalatra jöttek, hogy kisebb a pohár a mértéknel. Ezért bosszut forraltak a vendégek. Mikor Mayer János elhagyta a kocsmát, hogy hazatérjen, iff. Varesányi József, Varesányi Batta József és Pilléri József megvártaik, meglestek, megverték és késsel alaposan megszurták a község biráját, ki jelentést tett a csendőrségnek, mely az előnyomozást megindította.

— **Elgazolt gyermek.** *Baranya-Baánböl* irjak lapunknak: Kralik Vince bairi gyógyszerész lovai folyó hó 2-án délután 5–6 óra közt megbokrosodtak és Plavits Rádó ottani lakosnak az utcajn játszódozó mintegy 3 éves fiaeskáját agyongázolták. A gyermek rögtön meghalt, amennyiben feje tökéletesen szét van gazolva.

— **Munkások júniája.** Mig a kőmíves munkások hetek óta sztrajkolnak s így lópiák az Isten-ada drága napokat: addig a „Pécsi-Munkás-Képző-Egylet” című új egyesület tagjai szorgalmasan dolgoznak saját iparágaikban és szabad óraikban a papnövelde utca 26. számú házban könyvek és hirlapok olvasásával s társalgással önképzik magukat s időnkint a nyilvánosság előtt is beszámolnak működésükről. Szombaton (t. hó 2-án) a Scholtz-féle sörcaernokban rendeztek énekel, szavalattal, tréfás előadásokkal és táncal egybekötött alakuló ünnepelt. Az estélyen túlsokan voltak s a jelen voltakakn szeryeny igényteljesen kielegette a több pontból álló műsor. Egyre azonban figyelmeztetőül az ifju egyesület elen állt ferfiak. A lehetőségig kerülve kerültek a nemet komediazast. Inkább kevesebbet, de *magyarul*, mint sokat vegyesen.

— **Dinamit-merenylet a lettyei romok ellen.** A regényes hajlamu közönség kabinetkérdést csinált abból, hogy a lettyei romok srtetlenül hagyassanak meg *romantik* us állapotukban. Szó és tollharc folyt e rom-romok (a la lim-lom) érdekében és ellen, oly heves, oly ideges, hogy kis hujja, ha srtést nem követtek el egymásan hatóság és laikus érzéző közönség. — A harcban a hatóság, a közönség életbiztonsága fölött érkdő hatóság volt a győztes, az ő kezében lévén a hatalom. Ma reggel öt órakor dördült el a gyilkos dinamitlövegek. Egy rom életét döntötték sirba. A mérnöki hivatal lebonntatta a lettyei romoknak azt a részét, mely repedésével veszedelmessé vált. A Tettey-felöl megmaradt a rom (már akár hogyan nevetnek is ezen a kontraszton) *teljes épségben*, csak a déli, a város felőli részben bontottak le egy falrészét, melynek alapja se volt, csak úgy lógott a levegőben. A többi romok egyelőre megkegyelmeznek.

— **Legyen-e halászáti társulat?** A kineztári uradalom azt óhajította, hogy a Dunánál Duna-Szekesőtől a Dráva torkolatáig terjedő szakaszán halászáti járásokhoz a halászlórtól szóló törvény 14. §-ához képest halászáti társulattal alakuljanak. E végből *Kosztits* Kamill vármegyei főjegyző a tárgyalást f. évi május hó 31-ére Batinára tűzte ki s erre az őssze érdekel uradalmakat (kineztári, dunaszekesi, somberekai (Baar), püspöki, főhercegi stb. uradalmakat) megidézte. A megidézett uradalmak képviselői meg is jelentek, de a kineztári uradalmon kívül mindnyájan kijelentették, hogy nem kívának társulattal alakulni, annál kevésbé, mert a tulajdonukat képező szakaszokon a halászat a szomszéd birtokokéidekeinek serehmélkül gyakorolható.

— **Ösztöndíj adományozás.** Nehai *Dittmayer* Jakob bír. vegrehajtó és iskolaszéki gondnok által jó viselkedés és szorgalmas iparos tanárok részére alapított 500 frtos

osztóndij egy évi kamatai *Negede* István lakatos, *Verhojnik* Ernő kádár és *Pappert* Mihály geplakatos tanoncoknak adományoztatott.

TÁVIRATAINK.

A király megérkezése.

Budapest, június 4. (Ered. távirat.) Ő Felsége a király ma reggel 5 óra 40 perckor ideérkezett. A vasutnál fogadására megjelentek *Beniczky* főispán, *Ráth* Károly főpolgármester, *Selley* Sándor dr. főkapitány, azonkívül számos nemzeti párti és pártonkívüli képviselő, kik a királyt megérkezésekor harsány éljenzéssel fogadták. A király Beniczkynek kezét nyújtott, a főpolgármestert, továbbá *Ludwig* Gyulát, az államvasutak igazgatóját megszólitotta, aztán kocsijára ült és a pályaudvar előtt föllállt néptömeg lelkes éljenzései között Budára hajtattat.

A király és a bán.

Budapest, június 4. (Ered. távirat.) Rövid idővel a királynak megérkezése után udvari zsendár jelent meg Khuen-Héderváry grófnak az „Angol Királynő”-ben levő lakásán, a királyi kihallgatásra hozva paranasot.

Alaptalan ráfogások.

Budapest, június 4. (Ered. távirat.) A bán tegnap senkivel sem tárgyalt már a kabinet-alkatást illetőleg. Azon hír, mintha a bán *három képviselőt is tárcaváltásra szólított volna föl, nem igaz.* Különben *Tisza* Istvánnal nem is beszélt. Ep oly valószínűtlen, hogy a bánról a szabadelvű klubban éles, kiesnyelő szavakat mondtak volna. Ellenkezőleg. A bánnak hazafias törekvései a szabadelvűt egyszertelmű és osztatlan elismerést kívánt ki.

A Wekerle-kabinet lemondása.

Budapest, június 3. (A „Bud. Corr.” távirati tudósítása.) A Wekerle-kabinet lemondási kérvényét *Huszár* Adolf, a miniszterelnökségi segédhivatal igazgatója szombaton vitte Bécsbe, hol azt még *Tisza* Lajos gróf, a király személye körüli miniszter írta alá és az erre vonatkozó legfőbb elhatározás valószínűleg még a mai nap folyamán ideérkezik.

Khuen gróf nem tárgyal.

Budapest, június 3. (A „Bud. Corr.” távirati jelentése.) *Khuen* Héderváry Károly gróf belátja, hogy a kabinetet az adott viszonyok között meg nem alakíthatja, ma már nem is folytatta megbeszéléseit egyes fontos politikai személyiségekkel és holnap hétfőn tesz jelentést a királynál, hogy a megbízatásnak eleget nem tehet.

Hazafias ünnepélyek.

Baja, június 3. (Eredeti távirat.) Gyönyörű idő kedvezett a mai szobor-leleplezési ünnepélynek. Baja város *Tóth* Kálmánnak, kiváló fiának, emelt *ercsöbrot*, melyet a közönség nagy részvétele mellett ma lelepleztek le. A szobor, mely aránylag kevés költséggel létesült, Bezerédy fiatal szobrásznak műve és kivitele minden tekintetben kielégítő, sőt művészi. A Petőfi és Kisfaludy-társaság képviselői voltak az

ünnepélyén, hasonlóképp a „Nemzeti színház” nevében Gabányi Árpád és Mihály Károly helyezték díszes koszorút a szoborra. A leleplezési ünnepélyt a vendégek tisztelőre rendezett banketi követte.

Torda, június 3. (Eredeti távirat.) Az „Erdélyi magyar köznevelési egyesület” ma tartotta meg rendezés előtti közgyűlését, melyre alyan küldöttség jelent meg, mint előzőtt egy közgyűlésen sem. A küldöttségetek a főtérén *Reidiger* Béla alispán fogadta és azok jelenlétében a főtérén koszorúzta meg az „E. M. K. E.” lobjogóját. *Rókk* Pált, a kulturregisztelő jótévőt mindenütt nagy ovációval fogadták. *Bethlen* Gábor gróf elnököt a közgyűlésen, melyben az egyesület váratlan és nem remélt fővirágözattásáról emlékezett meg a titkári jelentés.

Nagy-Surány, június 3. (Ered. távirat.) Az egész vidék részt vett ma az elagott színeszek fölvetelére, közadakozásból emelt színesz-menház felavatási ünnepélyén. A menház igen szépen van berendezve, gyönyörű vidék középpontján fekszik és az elagott színeszek szebb és kellemesebb buen retiroi öreg napjaira nem is kívánhatnának. Az országos színesz-egyesület központjának megbízásából *Kafka* László min. tanácsos mondotta el az ünnepi beszédet, mely a jelenlét sok színeszre mely benyomást gyakorolt. A vidék közönségének színe-java, a magyar színeszvilágnak pedig legelőkelőbbjei vettek részt ez ünnepélyen, melynek alapja forduló pontot képez a magyar vidéki színeszet történetében.

A képviselőház mai ülése.

Budapest, június 4. (Ered. táv.) A képviselőház mai ülésének kezdete előtt nagy néptömeg gyűlt össze a Múzeumkörúton és a képviselőház előtt, mely tüntetést a leleplező kormány mellett. A ház és a karzat igen látogatottak voltak. *Wekerle* és *Szilágyi* a ház éljenzéssel fogadja. A bejelentések után

Wekerle Sándor miniszterelnök szólalt föl, következőt mondva:

Tisztelt képviselőház! Mitűn a javaslatok, melyeket a polgári házassági javaslatnak a főrendiházban való elfogadása céljából ő Felsőge elé terjesztieni szerezésén volt, nem fogadtattak el teljesében, a kormány beadta lemondását, mit ő Felsőge elfogadott ugyan, de mint hogy ő Felsőge meg nem döntött véglegesen, azért nem tartom a mai napot alkalmasnak, hogy a lemondás indokait vita tárgyává tegyünk. Azt bátorodom tehát indítványozni, hogy a ház napolja el üléseit és az elnök a legközelebbi napokban hívjon meg újlag ülést össze, a mikor is a lemondás indokait elő fogom terjesztieni. (Helyeslés.)

Ugron Gábor nincs meglegedve a miniszterelnök kijelentésével, és nem érti miért fogja csak később a képviselőház orrára kötni a lemondás okait. (Elnök inti szólót, hogy ily kifejezést ne használja!) *Ugron* azt kérdezi *Wekerlet*ől, mely összefüggés van *Khuen* Héderváry missioja és a miniszterelnök mai kijelentése között. Az országoknak joga van arra, hogy az igazságot tudja. Ezután megemlékezik a legújabb megrendelt *tüntetések*ről, melyekkel azonban senkit meg nem tevesztethnek. A jobboldali folytonos közbeküldési között azt kérdi *Ugron*, kit akar a kormány bolondrá tartani?

Elnök szólót újlag rendre utasítja, mire *Ugron* az elnökkel kezd *feleselni*, mire az elnök nagy zajban megvonja a szót *Ugront*!

Apponyi Albert gróf a dolgok mai állapotában nem akar a dolog érdeméről szólni, esupán két kérdést intéz a miniszterelnökhöz és pedig először, hogy miért *hívták mára össze az országgyűlést*, mi

sodsor magyarázatot kér a miniszterelnöktől, indokolja a szabadelvű klubban és a ma tett nyilatkozat közötti ellentétet.

Hermann Ottó tudomásul veszi a miniszterelnök kijelentését, de siet azt kijelenteni, hogy *veszélyes dolog a nemzetet még néhány napig bizonytalanságban hagyni*.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy *Ugron* beszédére nincs mit válaszolnia, — a mi azonban *Apponyi* kérdéseit illeti, kijelenti, hogy ő Felsőge csak ma fogja írásban tudatni, hogy a kabinet lemondását elfogadta. A mi *Khuen* Héderváry gróf megbízatását illeti, kijelenti, hogy az nem volt formai megbízás kabinetalakításra, hanem csak arra, hogy a helyzetről magának tájékozást szerezzen. Kijelenti, hogy néhány nap múlva abban a helyzetben lesz, hogy indokolhatja lemondását.

Eötvös Károly tudomásul veszi *Wekerle* nyilatkozatát, *Horánszky* Sándor nem.

Wekerle ismételen kijelenti, hogy a lemondás elfogadatot és fönttartja indítványát, hogy az ülést napolja el, mit a ház éljenzés között elfogad, mire az ülést véget ért.

A főrendiház ülése.

Budapest, június 4. (Ered. távirat.) A főrendiház délután 2 órakor ülést tartott, melyben *Wekerle* miniszterelnök bejelentette lemondását.

Khuen Héderváry a királynál

Budapest, június 4. (Ered. távirat.) A király ma délutól hosszabb kihallgatáson fogadta *Khuen*-Héderváry gróft. A kihallgatás eredményéről biztos hír nem szivárgott még ki, de a szabadelvű pártban azt hiszik, hogy a király meg fogja hallgatni újlag *Wekerlet* is, hogy vele újra fölvegye a tárgyalás fonálát. A nemzeti párt abban reménykedik, hogy a király *Szapáry* gróft fogja meghívni, hogy tőle a helyzetet illetőleg véleményt kérjen, ki *Apponyi* Albert gróft fogja ajánlani a kabinet-alkatításra.

Ma délután U Felsőge Széll Kálmán volt pénzügyminisztert hívta meg.

A Pécsi Ujság t. előfizetőihez.

A fűrdő-évszak beálltával értesítjük t. előfizetőinket, hogy kiadóhivatalunk a lapot, akárhánszor változtatják is lakhelyüket, bárhova pontosan elküldi, ha a lakásváltoztatás vele idejkorán közöltetik. Az értesítésben kérjük mindig azt a címet is megjelölni, mely alatt a lap addig járt. Legelőszörűbb a legutóbbi használatban volt címszalagot az értesítéshez mellékelni. Fűrdő-vendégeknek különös figyelmébe ajánljuk még, hogy a fűrdő-évszak alatt egy hónapnál rövidebb időre is fogadunk el megrendeléseket, s kisebb összegű előfizetési díjak levéltályegyekben is beküldhetők, egy számbért 5 krt számítva. (Németségazba 1 példány 6 kr., a többi külföldre 9 krajczár.)

Feloldó szerkesztő és lapföldőmos:
LENKEI LAJOS.

Nyomatott a „Pécsi Ujság” nyomdájában.